

EAPC blog

L'avaluació com a motor d'innovació i canvi – Instituto Andaluz de Administración Pública

V Jornades d'Avaluació de Polítiques Públiques. Síntesi i conclusions

🕒 8 de febrer de 2022

El passat 4 de novembre van tenir lloc les V Jornades d'Avaluació de Polítiques Públiques: l'avaluació com a motor d'innovació i canvi [1], organitzades anualment per l'**Instituto Andaluz de Administración Pública (IAAP)**.

Durant més de cinc

hores, es van compartir les experiències més innovadores en matèria d'avaluació de polítiques públiques, amb la participació de més de 20 persones expertes de prestigi reconegut procedents de diverses regions d'Espanya, Europa i Amèrica Llatina.

Des de l'any 2016, l'Institut treballa amb decisió en la sensibilització, informació, formació i assessorament en centres directius de la Junta d'Andalusia i d'altres administracions del nostre entorn, per a la millora de les pràctiques tant de planificació com d'avaluació de polítiques públiques.

Ara més que mai, la societat es caracteritza pel seu dinamisme i transformació constant. Així, l'avaluació es presenta com una eina fonamental per afrontar aquests reptes i poder formular unes polítiques adequades a les necessitats de la ciutadania d'una manera més encertada i ajustada.

En aquest sentit, l'IAAP entén la innovació aplicada a l'avaluació pública d'una manera integral, que inclou les eines, les persones i les organitzacions:

- Les eines, necessàries per establir de quina manera podem treballar amb les dades disponibles per optimitzar la informació rellevant per al disseny i avaluació de polítiques.
- Les persones fan referència a com extraïem el millor dels agents implicats perquè contribueixin a una millor consistència i fortalesa de les polítiques que es formulin.
- Les organitzacions com a palanques per al canvi, havent d'actuar com a tractors, motors i facilitadors de la introducció de millores per a la societat.

La complexitat i la capacitat transformadora d'aquests **tres elements clau han estat les temàtiques dels tres blocs** principals de les Jornades, que es resumeixen a continuació.

En primer lloc, el treball amb les dades i la informació com a base de l'avaluació. S'ha destacat el paper de la governança de la dada, de la disponibilitat i de comptar amb un ecosistema de dades (internes i externes) adequat, juntament amb l'ús de *big data* per donar resposta immediata a les necessitats de disseny i avaluació de polítiques públiques més eficients i oportunes, tal com mostra l'exemple de l'OCDE en matèria de treball. Comptant amb persones expertes en dades, tant de l'IECA com d'empreses privades, s'ha aprofundit en l'avenç que, gràcies a les tecnologies, es pot fer en aquest tema. A més, a les Jornades s'ha mostrat com s'ha utilitzat l'ús de dades en el Sistema Educatiu Andalusí i en el pla PITMA, un dels plans estratègics en l'àmbit de les infraestructures per al transport i la mobilitat (aquest últim, assessorat per l'IAAP).

En segon lloc, l'**enfocament participatiu i transversal**, en el qual s'ha abordat la necessitat de completar les avaluacions amb un caràcter més qualitatiu, els nivells de participació units al nivell de decisió, mapeig d'agents amb drets i obligacions, la perspectiva de gènere, el canvi de rol de la persona avaluadora cap a una figura facilitadora i l'acompanyament per a l'empoderament. S'ha mostrat la importància de l'avaluació en exemples tan rellevants com l'avaluació de la prevenció sanitària del càncer en una regió de l'Amèrica Llatina, la importància de les dades per entendre què ha passat amb la COVID-19 o conèixer quins són els resultats aconseguits pel II Pla d'Infància de la Junta d'Andalusia, que ha seguit la Guia per a l'avaluació de resultats, amb el model de les 5C, publicada recentment per l'IAAP. S'ha destacat també la necessitat de la participació des de la planificació de polítiques públiques i no només de l'avaluació com a element catalitzador de la transparència i difusió.

En tercer lloc, la **capacitat de l'avaluació per integrar els canvis en les organitzacions** ha quedat constatada per part de representants d'entitats públiques (com les de Castella i Lleó i Múrcia) i entitats privades compromeses amb l'elaboració de la política pública de qualitat. En aquest bloc es van tractar aspectes ètics de l'avaluació tenint en compte com la política pública en qüestió afecta determinats grups de la ciutadania, utilitzant com a experiència novament la pandèmia recent o el sector turístic. A més, s'ha insistit en la necessitat de planificar i capacitar, l'ús d'estudis pilot i la

introducció de l'avaluació en la cultura de les organitzacions per abordar els reptes que es presenten a la societat actual, com és el canvi organitzatiu que necessiten les administracions públiques espanyoles per ser més obertes, flexibles i adaptades a les necessitats actuals.

Per últim, tant en la presentació com en la clausura de les Jornades, els màxims representants polítics van posar de relleu els desafiaments que l'avaluació de polítiques públiques té per davant els propers anys. En particular en l'àmbit andalús, es va posar de manifest que es continua elaborant l'avantprojecte de llei d'avaluació. Aquesta llei impulsarà la legitimitat a l'acció política, transparència i participació i la racionalització i eficiència de recursos, així com la contribució a la qualitat democràtica. La llei, a més, exigirà el document tècnic d'avaluabilitat, que l'IAAP ja emet, a tots els plans estratègics que aprovi el Govern.

De la mateixa manera, l'2021 marca l'inici d'un període sense precedents marcat pel **repte de la gestió d'un volum ingent de pressupost públic procedent d'Europa**, i l'oportunitat històrica d'utilitzar aquests recursos per assolir un canvi que impacti en la vida de cada un de nosaltres i, sobretot, d'aquelles persones en situació de més vulnerabilitat. Aquest canvi no s'aconseguirà sense col·locar l'avaluació i el compromís amb la millora contínua en el centre de l'acció pública. Per aquest motiu, l'IAAP continuarà treballant en aquest àmbit intentant aprofitar l'oportunitat històrica que es presenta de tenir un impacte positiu real i transformador. Així, espera obtenir de cara a l'any que ve noves experiències per compartir en aquest tipus de fòrums.

Consejería de Presidencia, Administración Pública e Interior Instituto Andaluz de Administración Pública

[1] Les jornades, que es van poder seguir de manera presencial i virtual en directe, es poden veure gravades a l'enllaç següent del **canal Youtube de l'IAAP**, <https://sco.lt/5C3is4>, on en trobarà, a més, el programa detallat. **Cada participant i taula de debat disposa d'enllaços individuals**, per poder accedir ràpidament al punt que li interessi.

◆ AVALUACIÓ, ÈTICA PÚBLICA, DADES, DIRECCIÓ PÚBLICA, INNOVACIÓ, INSTITUTO ANDALUZ DE ADMINISTRACIÓN PÚBLICA, PARTICIPACIÓ, POLÍTiques PÚBLIQUES, TRANSVERSAL